IJRSS Volume 3, Issue 1 ISSN: 2249-2496

Folk Art-Literature-Culture-Research

Dr. J. Kariyappa Malige
Government Arts College
Chitradurga

ಜನಪದಕಲೆ-ಸಾಹಿತ್ಯ- ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಸಂಶೋಧನೆ

ಡಾ.ಜೆ.ಕರಿಯಪ್ಪಮಾಳಿಗೆ

ಮಣ್ಣನ್ನುನಂಬಿಮಣ್ಣಿಂದಬದುಕೇನು
ಮಣ್ಣಿನಗೆಮುಂದೆಹೊನ್ನುಅಣ್ಣಯ್ಯ
ಮಣ್ಣೇಲೋಕದಲಿಬೆಲೆಯಾದ್ದು.

ಜನಪದಸಂಸ್ಕೃತಿಪ್ರಾಚೀನವಾದುದಷ್ಟೇಅಲ್ಲವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿಯೂಇದೆ.ಹುಟ್ಟುಸಾವನ್ನುಒಳಗೊಂಡಂತೆಬದುಕಿನಎಲ್ಲಅವಸ್ಥೆಗಳಆಗುಹೋಗುಗಳುಜನಪದಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿಮಿಳಿತವಾಗಿವೆ.ಇವುಗಳಿಗೆಲಿಖಿತವಾದದಾಖಲೆಗಳಿಲ್ಲ. ಆನಾಡವರ್ಗಳ್ಚದುರರ್ನಿಜದಿಂಕುರಿತೋದದೆಯುಂಕಾವ್ಯಪ್ರಯೋಗಪರಿಣತಮತಿಗಳ್' ಎಂದುಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗಕಾರಜನಪದರನ್ನೆಕುರಿತುಹೇಳಿರುವುದು.ಓದುಬರಹಬಾರದಬೆಳಗಿನಿಂದಸಂಜೆವರೆಗೆಹೊಲಮನೆಗಳಲ್ಲಿದುಡಿಯುವನಿಸರ್ಗದೊಡನೆಬದುಕನ್ನುಬೆಸೆದುಕೊಂಡಿರುವಸಾಮಾನ್ಯಜನಸಮುದಾಯತಮ್ಮಬದುಕಿನಅನುಭವಗಳನ್ನುಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿಕಟ್ಟಿದವುಗಳನ್ನುತಲೆಮಾರಿನಿಂದತಲೆಮಾರಿಗೆ, ಬಾಯಿಂದಬಾಯಿಗೆಪ್ರಸಾರಮಾಡುವವಮೌಖಿಕಪರಂಪರೆಯೆಜನಪದಸಾಹಿತ್ಯ. ಈಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿಸಂಗೀತ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯಎಲ್ಲವೂಜೀವಪಡೆದುಕೊಂಡುಜನಪದಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನುಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿವೆ. ಪುರಾಣಕಥೆ ,ಗೀತೆ, ಗಾದೆ, ಒಗಟು, ಲಾವಣಿಮೊದಲಾದಜನಪದಸಾಹಿತ್ಯಪ್ರಕಾರಗಳಜೊತೆನಂಬಿಕೆಆಚರಣೆಗಳು, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಉಡುಗೆತೊಡುಗೆಗಳು, ಕಲೆಕಲಾವಿದರು, ಉಪಕರಣಗಳು, ಆಟಪಾಟಗಳುಇಂಥಅಸಂಖ್ಯಾತವಲಯಗಳಸಂಗತಿಸನ್ನಿವೇಶಗಳಮೊತ್ತವೇಜನಪದಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಇದೆಲ್ಲವೂಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿಸೃಷ್ಟಿಯಾದ್ದದ್ದು.ಇದುಸಮಷ್ಟಿಜೀವಿಗಳಅಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವತುಡಿತಮಿಡಿತ, ಸಮಷ್ಟಿಚೇತನದಸಹಜಉಸಿರು, ಸಮಷ್ಟಿಜನಾಂಗದಭಾವಾನುಭವದಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ಎನ್ನುವಮಾತುಜನಪದಸಂಸ್ಕೃತಿಯಹುಟ್ಟನ್ನುವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.ಜನಪದಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿಬರುವದೈವ, ಪ್ರದೇಶ, ಊರು, ಹಟ್ಟಿ, ಸಮುದಾಯಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತವೆ.ಹರಕೆಬಲಿ, ಕೊಂಡಹಾಯುವುದು, ಉರುಳುಸೇವೆಬಾಯಿಬೀಗ, ಸಿಡಿಆಡುವುದು, ಗಾವುಸಿಗಿಯುವುದು, ಬೇವಿನುಡಿಗೆ, ಸರಪಳಿಹರಿಯುವುದು, ಪಂಜಿನಸೇವೆ,

ಗಂಗಾಪೂಜೆಇವೆಲ್ಲವೂಜನಪದರಬದುಕಿನಭಾಗಗಳಾಗಿವೆ.ವಿಶೇಷವೆಂದರೆಪ್ರತಿಯೊಂದುದೈವದಹಿಂದೆಒಂದುಐತಿಹ್ಯವೋ, ನಂಬಿಕೆಯೋ, ಪುರಾಣವೋಅನಾವರಣಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗಜಿಲ್ಲೆಯಜಾನಪದಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನುಬುಡಕಟ್ಟುಸಂಸ್ಕೃತಿಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದೆ.ಬಯಲುಸೀಮೆಯಬೇಟೆಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪಶುಪಾಲನಾಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕೃಷಿಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಸಮ್ಮಿಲನಗಳಮೊತ್ತವೇಬುಡಕಟ್ಟುಸಂಸ್ಕೃತಿ.ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು, ಮ್ಯಾಸಬೇಡರು, ಲಂಬಾಣಿಗರು, ಕುರುಬರು, ವಕ್ಕಲಿಗರು, ಆದಿಕನರ್ಾಟಕಸಮುದಾಯದವರುಬುಡಕಟ್ಟುಸಂಸ್ಕೃತಿಯಮೂಲಸಮುದಾಯಗಳು.ಇವರುಗಳನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿನಸಾಮಾಜಿಕಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳು, ವಿಶಿಷ್ಟಜೀವನಪದ್ಧತಿ, ಭಿನ್ನವಾದಆಂತರಿಕನ್ಯಾಯವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿನಆಚಾರವಿಚಾರಗಳುರೂಢಿಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಜಾನಪದಸಾಹಿತ್ಯಮತ್ತುಸಂಸ್ಕೃತಿಯಪ್ರತೀಕಗಳಾಗಿವೆ. ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕನಾಯಕರಾದಎತ್ತಪ್ಪ, ಜುಂಜಪ್ಪರನ್ನುಕುರಿತಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು, ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿರುವಅವರನೆಲೆಗಳು, ಅಲ್ಲಿನಆಚರಣೆಗಳುವಿಶಿಷ್ಟನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದಕೂಡಿವೆ.ಗೊಲ್ಲಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನುರೂಪಿಸಿದಜುಂಜಪ್ಪನದೀಕ್ಷೆಯನ್ನುಪಡೆದವರುಗಣೆಹೊತ್ತುಅವನಮಹಿಮೆಯನ್ನುಹಾಡುವಪದ್ಧತಿಇದೆ.ಜನಾಂಗವೀರರನ್ನುದೇವರೆಂದುಪೂಜಿಸುವಕಾಡುಗೊಲ್ಲಬುಡಕಟ್ಟುಗಳದೇವರುಗಳುಮುಳ್ಳುಬೇಲಿಯೊಳಗೆನೆಲೆನಿಂತಿವೆ.ಸಿರಿಯಣ್ಣಎನ್ನುವವಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳೊಂದಿಗೆಹೋರಾಡುವಾಗಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದನಂತರಅವನಕಠಾರಿಯೆದೇವರಾಗಿದೆ.ಹಾಗೆಜುಂಜಪ್ಪ, ಎತ್ತಪ್ಪ, ದೇವರುಗಳಜೊತೆಕ್ಯಾತಪ್ಪಚಿತ್ರಲಿಂಗೇಶ್ವರದೇವರುಗಳನ್ನುಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ.ಮ್ಯಾಸಬೇಡರಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕನಾಯಕರಾದಗಾದ್ರಿಪಾಲನಾಯಕನನ್ನುಕುರಿತಕಥನಕಾವ್ಯವಿದೆ.ಈಪರಿಸರದಅನೇಕಹಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿಆತನಆರಾಧನಾನೆಲೆಗಳಿವೆ.ಆತನಿಗೆಸಂಬಂಧಿಸಿದಮಿಂಚೇರಿಅರಣ್ಯಪರಿಷೆಯಂತೂವಿಶಿಷ್ಟವಾದಜನಪದಆಚರಣೆಯಾಗಿದೆ.ಇಲ್ಲಿನಪಶುಪಾಲಕಸಂಸ್ಕೃತಿಯವರದೇವರುಗಳುಶ್ರಮಜೀವಿಗಳು. ಸಮುದಾಯಕ್ಕಾಗಿ, ಸಾಕುಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಾಗಿಅಪಾಯಗಳುಬಂದಾಗಹೋರಾಡಿಸಾಹಸಮೆರೆದುವೀರನಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.ಆವೀರರೆಬುಡಕಟ್ಟುಸಮುದಾಯದದೇವರುಗಳು.ಜೊತೆಗೆಮ್ಯಾಸಬೇಡರುದೇವರೆತ್ತುಗಳಜಾತ್ರೆನಡೆಸುತ್ತಾರೆ.ದೇವರೆತ್ತುಗಳನ್ನುಕಾಯುವವರಿಗೆಕಿಲಾರಿಗಳೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.ಈಸಮುದಾಯಕ್ಕೆದೇವರೆತ್ತುಗಳಸಗಣಿಪವಿತ್ರಮತ್ತುಪ್ರಸಾದದಮಹತ್ವಇರುತ್ತದೆ.ಕತ್ತಿ, ಕಠಾರಿ, ಬಿಲ್ಲುಬಾಣಗಳನ್ನುದೇವರುಗಳಸಂಕೇತವಾಗಿಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ.ಬೋರೇದೇವರು, ಬೋಸೇದೇವರು, ಚನ್ನಕ್ಯಾಸಯ್ಯ, ಕಂಪಳದೇವರು, ಬೊಮ್ಮದೇವರು, ಕಾಟನಾಯಕ, ಮೊದಲಾದದೇವರುಗಳಜೊತೆಗಾದ್ರಿಪಾಲನಾಯಕ, ಜಗಳೂರುಪಾಪನಾಯಕಮೊದಲಾದಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕನಾಯಕರನ್ನುಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ.ನಿಸರ್ಗಮತ್ತುಮನು

ಪ್ಯಸಂಬಂಧವನ್ನುಕಟ್ಟಿಕೊಡುವಶ್ರೇಷ್ಠಜೀವನದರ್ಶನಗಾದ್ರಿಪಾಲನಾಯಕನಕಥನಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿಬರುತ್ತದೆ.

ಹಂದಿಬೇಟೆ, ಗುಗ್ಗರಿಹಬ್ಬ, ಶೂನ್ಯದಮಾರಮ್ಮಹಬ್ಬಗಳೂಸಹವಿಶಿಷ್ಟನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದಕೂಡಿವೆ.ಜನಪದರಬದುಕಿನಅಂಗವಾಗಿದ್ದಅನೇಕಕಟ್ಟೇಮನೆಗಳುಇದ್ದು, ಅವುಗಳುಸಹವಿಶಿಷ್ಟನೀತಿಪದ್ಧತಿಯಿಂದಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕಸ್ಥಳಗಳಾಗಿವೆ.ಅವುಗಳನ್ನುಕುರಿತಸಂಶೋಧನೆಗಳೂನಡೆದಿವೆ.ಪಶುಪಾಲನಾಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನುಬಿಂಬಿಸುವಕಾವಲ್ಪುದೇಶಗಳಿವೆ.ಹಾಗೆಕುಂಚಿಟಿಗವಕ್ಕಲಿಗಸಮುದಾಯದಜಲಧಿಬೊಪ್ಪರಾಯ, ಈರಬಡಜ್ಜನನ್ನುಕುರಿತಕಥನಸಾಹಿತ್ಯವಿದೆ.ಅವರಆರಾಧನಾನೆಲೆಗಳುಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿವೆ.ಸಂತಅವಧೂತನಾಯಕನಹಟ್ಟಿತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿಅತಿಹೆಚ್ಚುಒಕ್ಕಲುಗಳನ್ನುಪಡೆದಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕನಾಯಕ.ಆತನನ್ನುಕುರಿತಂತೆಕತೆಗಳು, ಗೀತೆಗಳು, ಪುರಾಣಗಳು, ಆಚರಣೆಗಳು, ಜಾತ್ರೆ, ಉತ್ಸವಗಳು, ಜಿಲ್ಲೆಯಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕಶಕ್ತಿಯನ್ನುಹೆಚ್ಚಿಸಿವೆ.ಅವರೊಂದಿಗೆಕೊಳಾಳುಕೆಂಚಾವಧೂತರು, ವಿಡುಪನಕುಂಟೆಗುಜ್ಜಾರಪ್ಪತಾತ, ಚಟ್ಟೇಕಂಬದವೀರಪ್ಪತಾತ, ನಗರಂಗೆರೆತಿಪ್ಪಾವಧೂತರು, ಕಂದಿಕೆರೆಶಿವಧೂತರು, ಕಳವಿಬಾಗಿರಂಗಾವಧೂತರು, ಮೇಟಿಕುರಿಕೆಉಗುರುಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಸಮುದ್ರದಳ್ಳಿಯಲಕ್ಷಣಾವಧೂತರು, ದಾಸಾವಧೂತರು, ಮಸ್ಕಲ್ಬಿಮಪ್ಪತಾತನವರು, ಶಿವಗಂಗದಬಸಪ್ಪತಾತನವರು, ವದ್ದೀಕೆರೆಗಾಣದಸಿದ್ದಲಿಂಗಪ್ಪತಾತನವರು, ಹೀಗೆಅನೇಕಅನುಭಾವಿಗಳುಈಭಾಗದಲ್ಲಿಅವತರಿಸಿಸಮಾಜದಲ್ಲಿಸಾಮರಸ್ಯಮೂಡಿಸಿಜನಪದರಕೂಡುಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನುಜನಪದಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿಜನಪದಕಲೆಗಳದ್ದುಸಿಂಹಪಾಲು.ಈಕಲೆಗಳುಸಂಗೀತಸಾಹಿತ್ಯದಜೊತೆನೃತ್ಯದಮೂಲಕಪ್ರದರ್ಶನಗುಣವನ್ನುಪಡೆದಿವೆ.ಹಬ್ಬಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿಜಾತ್ರೆಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿಜನಪದನೃತ್ಯಗಳುವಿಶೇಷವಾಗಿಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.ಕೋಲಾಟ, ವೀರಗಾಸೆ, ಡೊಳ್ಳಿನಕುಣಿತ, ಕಹಳೆ, ಉರಿಮೆ, ತಮಟೆ, ನಂದಿಧ್ವಜಕುಣಿತ, ಮರಗಾಲುಕುಣಿತ, ಖಾಸಾಬೇಡರಪಡೆ, ಕರಡಿಮಜಲು, ಚಮಾಳ, ಢಗಮು, ಅಸಾದಿಕುಣಿತ, ಕಿನ್ನರಿಜೋಗಿಗಳು, ಜೋಕುಮಾರಸಂಪ್ರದಾಯ, ಭಜನೆಹಾಡುಗಳು, ಗೊರವರಕುಣಿತ, ಚೌಡಿಕೆಮೇಳ, ಮೊದಲಾದಕಲೆಗಳವಾದ್ಯವಿಶೇಷಗಳು, ವೇಷಭೂಷಣಗಳುಧಾಮರ್ಿಕಮತ್ತುಲೌಕಿಕಹಿನ್ನಲೆಯಮನರಂಜನಾಸಾಧನಗಳಾಗಿವೆ. ಮುರುಘಾಮಠದಶರಣಸಂಸ್ಕೃತಿಉತ್ಸವ, ಸಿರಿಗೆರೆಮಠದತರಳಬಾಳುಹುಣ್ಣಿಮೆಉತ್ಸವ, ಕಬೀರಾನಂದಮಠದಶಿವರಾತ್ರಿಉತ್ಸವ, ದುಗರ್ೋತ್ಸವ, ದೇವರಉತ್ಸವಗಳು, ಸಮಾವೇಶಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನಕಲೆಗಳಸಾಮೂಹಿಕಪ್ರದರ್ಶನದಿಂದನಾಡಿನಗಮನಸೆಳೆದಿವೆ. ಜೊತೆಗೆನಾಡಿನವಿವಿಧಭಾಗಗಳಲ್ಲಿನಡೆಯುವಜಿಲ್ಲಾಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ, ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿದಸರಾಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿಜಿಲ್ಲೆಯಹೆಸರನ್ನುಎತ್ತಿಇಡಿದಿವೆ.ಹಲವಾರುಕಲೆಗಳುಹೊರರಾ

ಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡಿವೆ.ಅದರಲ್ಲೂಹುಲ್ಲೂರಿನಮಹಿಳಾತಮಟೆಕಲಾವಿದರುರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆತಮ್ಮಪ್ರದರ್ಶನಶಕ್ತಿಯಿಂದಗಮನಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ.ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತಕಂಡುಬರುವಜನಪದಕಲೆಗಳುಆರಾಧನೆಮತ್ತುಮನರಂಜನೆನೀಡುವುದರಜೊತೆಗೆಶ್ರಮದ, ದುಡಿಯುವಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿರೂಪುಗೊಂಡಿವೆ.ಹಾಗೆಯೇಸೃಜನಶೀಲತೆಗೆಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಕಥೆ, ಒಗಟು, ಗಾದೆ, ಲಾವಣಿಗಳಲ್ಲಿಜನಪದಸಂಸ್ಕೃತಿಹರಳುಗಟ್ಟಿದೆ.ದುಡಿಮೆಯಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿಸುಗ್ಗಿಹಾಡುಗಳು, ಬದುಕಿನಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿಲಾಲಿಹಾಡುಗಳು, ಸೋಬಾನೆಹಾಡುಗಳು, ದೇವರಪದಗಳು, ಕುಟ್ಟುವಬೀಸುವಹಾಡುಗಳು, ಬದುಕಿನತಾತ್ವಿಕವಿಚಾರವನ್ನುಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ನಾಡೋಜಸಿರಿಯಜ್ಜಿ, ಭೋವಿಜಯಮ್ಮ, ತೋಪಮ್ಮಮೊದಲಾದಅದ್ಭುತಹಾಡುಗಾರರನ್ನುಈನಾಡುಒಳಗೊಂಡಿದೆ.ಇನ್ನುಜನಪದಕಥೆಗಳುಅದ್ಭುತರಮ್ಯಲೋಕವನ್ನೆತೆರೆದಿಡುತ್ತವೆ.ಸಾಹಸ, ಚಮತ್ಕಾರ, ಕುತೂಹಲಕೆರಳಿಸುವಘಟನೆಗಳು, ಬೆರಗುಗೊಳಿಸುವಕಲ್ಪನೆಗಳು, ಅತಿಮಾನುಷಶಕ್ತಿಗಳನ್ನುಸೃಷ್ಟಿಸುವಆಲೋಚನೆಗಳುಬೆರಗುಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.'ತಿರಕೊಂಡುತಿಂದ್ರುಕರಕೊಂಡುಉಣ್ಣು' ಎನ್ನುವಕೂಡಿಬಾಳುವಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನುತಿಳಿಸುವಗಾದೆಗಳುವೇದಕ್ಕೆಸಮವೆನಿಸಿವೆ.ಅವುಗಳಲ್ಲಿನಲೋಕಾನುಭವ, ವ್ಯಂಗ್ಯ, ಹಾಸ್ಯ, ವಿನೋಧ, ನಿಷ್ಠುರತೆ, ಜನಪದರವಿಶೇಷಮತಿಯನ್ನುಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.ಪಾಳೆಯಗಾರರನ್ನುಕುರಿತಲಾವಣಿಗಳು, ಗೀತೆಗಳು, ಕೋಲಾಟದಹಾಡುಗಳುಇಲ್ಲಿನಇತಿಹಾಸವನ್ನುನೆನಪಿಸುತ್ತವೆ.ಜೀವನದಗಾಢವಾದಪ್ರಜ್ಞೆಅವರಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿದೆ.ಅವರಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಬರುವಭಾಷೆ, ಪ್ರತಿಮೆ, ಉಪಮೆ, ರೂಪಕ, ಅಲಂಕಾರಛಂದಸ್ಸು, ಮೊದಲಾದವುಗಳುಬದುಕಿನಿಂದಲೇನೇರವಾಗಿತೆಗೆದುಕೊಂಡವುಗಳು.

ಬಯಲಾಟಯಕ್ಷಗಾನವನ್ನುಆಡದಹಳ್ಳಿಗಳೆಇಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು.ಅದರಲ್ಲೂಕೆಲವುತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿನಾಟಕಗಳನ್ನಾಡುವುದನ್ನೇತಮ್ಮವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿಮಾಡಿಕೊಂಡುಜನಪದರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನುಜತನಮಾಡಿಕೊಂಡುಬೆಳಸಿರುವಬಗ್ಗೆಆಧಾರಗಳಿವೆ.ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು, ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಹಿರಿಯೂರುತಾಲೂಕಿನಅನೇಕಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಬಯಲಾಟಗಳುನಿರಂತರವಾಗಿಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡಿವೆ.

ಕೆಲವುಬಯಲಾಟಗಳಂತೂಇಡೀಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡಿವೆ.ಅವುಗಳೆಂದರೆಪ್ರಧಾನವಾಗಿಕರಿಭಂಟನಕಾಳಗ, ಲವಕುಶ, ಶಶಿರೇಖಾಪರಿಣಯ, ಶಿವಜಲಂಧರ, ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣ, ದಾನಶೂರಕರ್ಣ, ಅಭಿಮನ್ಯುಕಾಳಗ, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ, ಪ್ರಮೀಳಾಪರಿಣಯ, ರತಿಕಲ್ಯಾಣ, ದೇವೀಮಹಾತ್ಮೆಮೊದಲಾದಮೌಖಿಕಪಠ್ಯಗಳುಬಹುತೇಕಚಿತ್ರದುರ್ಗಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡಿವೆ.

ಬಳ್ಳಾರಿಸಮೀಪದಕಪ್ಪಗಲ್ಲುಗ್ರಾಮದದಲಿತಸಮುದಾಯದಕಲಾವಿದರುಬಂದುಬಯಲಾಟಗಳನ್ನುಹಳ್ಳಿಯಿಂದಹಳ್ಳಿಗೆಸಂಚರಿಸಿಪ್ರದರ್ಶನಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದುನನ್ನಬಾಲ್ಯದನೆನಪು.ಇವರಜೊತೆಗೆಹಗಲುವೇಷದವರು, ತೊಗಲುಬೊಂಬೆಯಾಟದವರುಪ್ರದರ್ಶನನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು.ಇಂಥವೈವಿಧ್ಯಮಯಜಾನಪದರಂಗಭೂಮಿಯಮೇಲೆಕಂಪನಿನಾಟಕಗಳಪ್ರಭಾವವಾಗಿತಮ್ಮಪ್ರಭಾವಬೀರಿವೆ.ಅಂದರೆಬಯಲಾಟಗಳಪ್ರದರ್ಶನಗಳಜೊತೆಜೊತೆಗೆಕಂಪನಿನಾಟಕಗಳುಗ್ರಾಮೀಣಭಾಗದಲ್ಲಿಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡಿವೆ.ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಬಯಲಾಟವಾಗಲಿ, ಕಂಪನಿನಾಟಕವಾಗಲಿಜಿಲ್ಲೆಯಬಹುತೇಕಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡಿವೆ.ಕಂಪನಿನಾಟಕಗಳುಬಹುತೇಕಸಾಮಾಜಿಕನಾಟಕಗಳನ್ನಾಡಿದರೆ, ಬಯಲಾಟದಲ್ಲಿಪೌರಾಣಿಕವಸ್ತುವನ್ನಾಧರಿಸಿದಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನುಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.ಸಂಗೀತಪ್ರಧಾನನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿಚಿತ್ರಾಂಗದ, ರಕ್ತರಾತ್ರಿ, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಗಾರುಡಿ, ಸುಭದ್ರಪರಿಣಯತುಂಬಾಪ್ರಸಿದ್ದಿಪಡೆದಿವೆ.ಇವುಗಳಜೊತೆಜೊತೆಗೆದೇವೀಮಹಾತ್ಮೆನಾಟಕವೂಈಭಾಗದಲ್ಲಿತುಂಬಾಜನಪ್ರಿಯಗೊಂಡಿದೆ.ಒಂದುಮಾಹಿತಿಪ್ರಕಾರಹಿರಿಯೂರುತಾಲೂಕಿನಆಲೂರುಪುಟ್ಟಾಚಾರ್ದೇವಿಮಹಾತ್ಮೆನಾಟಕಗಳನ್ನಆಡಿಸುವುದುಮತ್ತುಆಡುವುದರಿಂದಲೇಹೆಸರುಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.ನಾಯಕನಹಟ್ಟಿತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿನಾಟಕದಮೂಲಕಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿನಾಟಕಕಂಪನಿರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆತುಂಬಾಪ್ರಸಿದ್ದಿಪಡೆದಿದೆ.

ಜನಪದರಧರ್ಮದುಡಿಮೆಮತ್ತುಚಲನಶೀಲತೆಯನ್ನುಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.ಅವರುದೇವರನ್ನುಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರೀತಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿನಕಲಾತ್ಮಕತೆಯಜೊತೆಒಟ್ಟುಸಂಪ್ರದಾಯವೇಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.ಜನಪದರಆರಾಧನೆಎಂದರೆಅವರನರನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿಹರಿದಾಡುವದೈವವೆಂದರೆಗ್ರಾಮದೇವತೆಗಳದ್ದು.ಗ್ರಾಮದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿವ್ಯಾಪಕವಾಗಿನೆಲೆಸಿರುವವಳೆಂದರೆಮಾರಮ್ಮದೇವತೆ.ಗ್ರಾಮದೇವತೆಯಾಗಿ, ಕುಲದೇವತೆಯಾಗಿ, ಮನೆದೇವತೆಯಾಗಿಅನೇಕಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನೆಲೆಸಿದ್ದಾಳೆ.ಗೌರಸಮುದ್ರದಮಾರಮ್ಮನಜಾತ್ರೆಅತಿಜನಪ್ರಿಯವಾದುದು.ಹಾಗೆವಿಶಿಷ್ಟನಂಬಿಕೆಮತ್ತುಆಚರಣೆಗಳಿಂದಕೂಡಿರುವಂಥದ್ದು.ಗ್ರಾಮದೇವತೆಗಳಜಾತ್ರೆಮೂರುವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ, ಎಲ್ಲವೆಏಳುವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆನಡೆಯುತ್ತದೆ.ಪ್ರತಿಮಂಗಳವಾರಮತ್ತುಶುಕ್ರವಾರವಿಶೇಷಪೂಜಾಚರಣೆಗಳಿರುತ್ತವೆ.ಚಿತ್ರದುರ್ಗನಗರದೇವತೆಗಳಾದಏಕನಾಥೇಶ್ವರಿ, ಉತ್ಸವಾಂಬೆ, ತಿಪ್ಪಿನಘಟ್ಟಮ್ಮ, ಬರಗೇರಮ್ಮ, ಕಣಿವೆಮಾರಮ್ಮದೇವತೆಗಳಉತ್ಸವಗಳು, ತಿಪ್ಪಿನಘಟ್ಟಮ್ಮಮತ್ತುಬರಗೇರಮ್ಮದೇವತೆಗಳಭೇಟಿಉತ್ಸವಗಳುಇಲ್ಲಿಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕಅನನ್ಯತೆಯಸಂಕೇತವಾಗಿವೆ. ಹಿರಿಯೂರುತಾಲೂಕಿನವದ್ದೀಕೆರೆಮತ್ತುಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರುತಾಲೂಕಿನನುಂಕಿಮಲೆಯಲ್ಲಿಭೈರವನನೆ

ಲೆಗಳಿವೆ.ಕೃಷಿಯಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿಯೂಭೂಮಿ, ನೀರು, ಮಳೆ, ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನುದೇವರುಗಳೆಂದುಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಜನಪದರನಂಬಿಕೆಗಳುಜನಪದಸಂಸ್ಕೃತಿಯಭಾಗಗಳಿದ್ದಂತೆ.ಅವರಬದುಕನ್ನು, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿಡುವವೆಈನಂಬಿಕೆಗಳು.ಆನಂಬಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಜನಪದರಸಂಸ್ಕೃತಿಇರುತ್ತದೆ.ಪ್ರಕೃತಿ, ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ, ಗಿಡ, ಮರ, ಹುಟ್ಟು, ಸಾವು ,ವಾರ, ವಾಸ, ನೆಲ, ಮಳೆ, ಮೊದಲಾದವಸ್ತುವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಭಯ, ಭಕ್ತಿ, ಸೇವೆ, ಹರಕೆ, ಪರಿಹಾರಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದಕೂಡಿದನಂಬಿಕೆಗಳಿವೆ.
ಇವುಗಳುತಕರ್ಾತೀತವಾದವುಗಳು.ಯಕ್ಷಗಾನಬಯಲಾಟಕಲಾವಿದರು, ವೀರಗಾಸೆಕಲಾವಿದರು, ಸೋಬಾನೆಪದಹಾಡುವಕಲಾವಿದರು, ರಂಗಭೂಮಿಕಲಾವಿದರು, ಹೀಗೆವಿವಿಧಕಲೆಗಳಲ್ಲಿಪ್ರಶಸ್ತಿಪುರಸ್ಕೃತರೂಇದ್ದಾರೆ.

ಜನಪದವೈದ್ಯಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲೋಪತಿ, ಆಯುವರ್ೇದ, ಹೋಮಿಯೋಪತಿ, ಮೊದಲಾದವೈದ್ಯಕೀಯವಿಧಾನಗಳಿವೆ.ನಾಟೀಔಷಧ, ದೇಸೀಔಷಧಮೊದಲಾದಹೆಸರುಗಳಿಂದಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು, ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಜಗಳೂರು, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆಚಿತ್ರದುರ್ಗಭಾಗಗಳಲ್ಲಿವಿಶೇಷಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆಇಂದಿಗೂನಾಟಿಔಷಧಕ್ಕೆಹೆಸರಾಗಿವೆ.

ಇಲ್ಲಿನಜನಪದಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನುಕುರಿತಂತೆಅನೇಕವಿದ್ವಾಂಸರುಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯಮಾಡಿಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತುಸಂಶೋಧನೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕ.ರಾ.ಕೃಅವರಪಾಳೆಯಗಾರರಪದಗಳು, ಎ. ಹಿರಯಣ್ಣನವರಕಾಡುಗೊಲ್ಲರಜನಪದಗೀತೆಗಳು, ತೀ.ನಂ.ಶಂಕರನಾರಾಯಣರಅವರಕಾಡುಗೊಲ್ಲರಸಂಪ್ರದಾಯಗಳುಮತ್ತುನಂಬಿಕೆಗಳು, ಕೃಷ್ಣಮೂತರ್ಿಹನೂರಅವರಕತ್ತಾಲದಾರಿದೂರಮತ್ತುಮ್ಯಾಸಬೇಡರು, ಡಾ. ಮೀರಾಸಾಬಿಹಳ್ಳಿಅವರಕಾಡುಗೊಳ್ಳರಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವೀರರುಒಂದುಅಧ್ಯಯನ (ಎತ್ತಪ್ಪಮತ್ತುಜುಂಜಪ್ಪ) ಮೈಲಳ್ಳಿರೇವಣ್ಣಅವರಚಿತ್ರದುರ್ಗಸುತ್ತಿನಜನಪದಕಾವ್ಯಗಳುಮತ್ತುಕತೆಗಳು, ಲಕ್ಷ್ಮಣತೆಲಗಾವಿಯವರಜನಪದವೀರಸಾಹಿತ್ಯಚಾರಿತ್ರಿಕವಿವೇಚನೆ, ಡಾ. ಕಲಮರಹಳ್ಳಿಮಲ್ಲಿಕಾಜರ್ುನಅವರಕಲಮರಹಳ್ಳಿಕತೆಗಳು, ಬಾಗೂರುನಾಗರಾಜಪ್ಪನವರಹೊಸದುರ್ಗಸೀಮೆಜಾನಪದ, ಹೀಗೆಇನ್ನುಅನೇಕಹಿರಿಯವಿದ್ವಾಂಸರಜೊತೆಗೆಇತ್ತೀಚೆಗೆಯುವಸಂಶೋಧಕರುಜನಪದದತ್ತಮುಖ ಮಾಡಿರುವುದುಸಂತಸದಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಡಾ.ಎಸ್.ಎಂ.ಮುತ್ತಯ್ಯ, ಡಾ.ಎಂ.ಮಂಜಣ್ಣ, ಡಾ.ಬಿ.ಎಂ.ಗುರುನಾಥ್, ಡಾ.ಜೆ.ಕರಿಯಪ್ಪಮಾಳಿಗೆ, ಡಾ.ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿಡಾ.ಪ್ರೇಮಮೊದಲಾದಯುವಕರುಜಾನಪದಕ್ಷೇತ್ರದಅಜ್ಞಾತನೆಲೆಗಳನ್ನುಗುತರ್ಿ

ಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿಜನಪದಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಬದುಕುಹೊಸಹೊಸಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆಹೊಂದಿಕೊಂಡುಸಾಗುತ್ತಿದೆ.ಆದರೆಜಾಗತೀಕರಣದಪ್ರವೇಶದಿಂದ ದೇಸಿಸಂಸ್ಕೃತಿಪರಿವರ್ತನೆಯಹಾದಿಯಲ್ಲಿಸಾಗುತ್ತಿದೆ.ಜನಪದಬದುಕಿನಅನೇಕಸಂಗತಿಗಳುಕಣ್ಮರೆ, ಕಿವಿಮರೆಬಾಯಿಮರೆಆಗುತ್ತಿರುವಈಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಕನರ್ಾಟಕಜಾನಪದವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಮ ಹತ್ವದಯೋಜನೆಯಾದಗ್ರಾಮಚರಿತ್ರೆಕೋಶತಯಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಜನಪದರಒಟ್ಟುಹಳ್ಳಿಬದುಕಿನಚರಿತ್ರೆದಾಖಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎಷ್ಟೋಅಜ್ಞಾತಸಂಗತಿಗಳುಮತ್ತೆಬೆಳಕಿಗೆಬರುತ್ತವೆ.ಆಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದುಡಿಯುತ್ತಿರುವಜನಪದಸಂಶೋ ಧಕರಿಗೆಒಂದುಸವಾಲಿನಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಹಲಗೆಹಿಡಿದಿಲ್ಲ ,ಬಳಪದಿಬರೆದಿಲ್ಲ

ಶ್ರೀಗುರುವುನಮಗೆಬರೆಸಿಲ್ಲ, ಕೇಳಿರವ್ವ

ಲೆಕ್ಕಣಿಕೆನಮಗೆಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಆಧುನಿಕತಂತ್ರಜ್ಞಾನಮತ್ತುವಾತರ್ಾಮಾಧ್ಯಮಗಳುಜಗತ್ತಿನಮೂಲೆಮೂಲೆಗಳನ್ನುಪ್ರವೇಶಿ ಸುವಮುನ್ನಿನಹಾಗೂಆಗಿನಸಾಮಾನ್ಯಜೀವನಕ್ಕೆಬೇಕಾದಜ್ಞಾನಸಂಪತ್ತುಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಜಾನಪದ ರಲ್ಲಿದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನುಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.